

CEDYNIA

W CZASIE I PRZESTRZENI

konferencja naukowa z okazji Dni Cedyńi
19 czerwca 2015 r.

Andrzej Piotrowski, doktor nauk o Ziemi w zakresie geologii, specjalność geologia czwartorzędu. Absolwent Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (1973). W 2000 r. obronił w Państwowym Instytucie Geologicznym pracę doktorską *Morfologia Pomorza Zachodniego a cechsztyńskie struktury solne*. Pracownik Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego w Szczecinie. Członek Komisji Neotektoniki Komitetu Badań Czwartorzędu PAN oraz sekcji badań morza Komitetu Badań Morza PAN. Laureat wielu nagród i wyróżnień, m.in. Nagrody Indywidualnej Dyrektora PIG w 2006 r., odznaki (Zasłużony dla Geologii Polskiej, Złotej Odznaki Gryfa Zachodniopomorskiego). W latach 2004–2008 koordynator projektu UE, 6 Programu Ramowego MELA – Mapa morfotektoniczna Niziny Europejskiej. W latach 2012–2014 koordynator projektu NCN „Poszukiwanie i badanie osadów tsunami na polskim wybrzeżu Bałtyku”. Autor wielu studiów poświęconych tektonice solnej, morfotektonice, neotektonice, geoarcheologii, uwarunkowaniom geologicznym bitew (np. pod Cedynią, Sarbinowem, desantu Stefana Czarneckiego na wyspę Als, wojny 1920 r.), publikowany m.in. na łamach licznych prac zbiorowych oraz czasopism, jak Kwartalnik Geologiczny, Przegląd Geologiczny, Przegląd Górniczy, Górnictwo Odkrywkowe, Biuletyn Państwowego Instytutu Geologicznego, Polish Journal of Environmental Studies, autor map geologicznych, współredaktor prac zbiorowych: *Problemy geologii, hydrogeologii i ochrony środowiska wybrzeża morskiego Pomorza Zachodniego*, Szczecin 1999; *Budowa geologiczna i rzeźba Rugii*, Szczecin 2002; *Budowa geologiczna, geologia naftowa, wody geotermalne i ochrona środowiska bloku Gorzowa – Pojezierza Myśliborskiego*, Szczecin 2010.

Wanda Bacieczko, dr hab. prof. nadzw. Ukończyła studia w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Krakowie na Wydziale Geograficzno-Biologicznym, uzyskując stopień mgr biologii. Doktoryzowała się w Akademii Rolniczej w Szczecinie na Wydziale Rybactwa Morskiego i Technologii Żywności w zakresie botaniki i hydrobotaniki. Stopień doktora habilitowanego nauk przyrodniczych uzyskała na Uniwersytecie Łódzkim na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi w zakresie biologii i botaniki. Obecnie pracuje w Katedrze Meteorologii i Kształtowania Terenów Zieleni w Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie na stanowisku profesora nadzwyczajnego. Wcześniej pracowała na stanowisku adiunkta w Katedrze Botaniki. Od wielu lat prowadzi badania naukowe na terenie Pomorza Zachodniego. Dotyczą one zagadnień z zakresu geobotaniki, a w szczególności szaty roślinnej i jej zmian w wyniku oddziaływań różnych form antropopresji. Zajmuje się także roślinnością synantropijną miast, miasteczek i mniejszych osad, ochroną przyrody i jej strategią na Pomorzu Zachodnim. Dotychczas opublikowała jako autor lub współautor 193 pozycji naukowe i popularnonaukowe. Wśród nich na uwagę zasługują monografie: „*Studia porównawcze nad szatą roślinną występującą aktualnie w dolinie Płoni w stosunku do badań W. Libberta z 1938 r.* (1995)”; „*Szata roślinna jeziora Płoń i sąsiadujących biotopów na*

Równinie Pyrzycko-Stargardzkiej" (2008); „*Pojezierze myśliborskie charakterystyka geobotaniczna*" (2009); „*Zmienność wewnątrz- i międzypopulacyjna *Listera ovata* (L.) R.Br. na tle warunków siedliskowych i fitocenotycznych na obszarze Niziny Pyrzyckiej (Pomorze Zachodnie)*" (2012) oraz liczne artykuły, dotyczące zarówno flory, jak i zbiorowisk roślinnych siedlisk naturalnych i antropogenicznym, w tym m. in. „*The distribution of *Orobancha pallidiflora* Wimm. & Grab. in Poland* (2008)”; „*Scutellaria altissima* L. (Lamiaceae) – holoagrofitem w fitocenozach leśnych na Pomorzu Zachodnim (2011)”; „*Szata roślinna wilgotnej łąki moczydelskiej jako regionalne centrum bioróżnorodności* (2007)". Za całokształt pracy naukowo-badawczej, dydaktycznej i organizacyjnej na Uczelni i poza nią została odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi (1986), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (2005) oraz Złotym Medalem za Długoletnią Służbę na Uczelni (2011), a także uhonorowana w tym zakresie licznymi nagrodami.

Piotr Maliński – doktor nauk humanistycznych w zakresie etnologii. Studiował etnologię oraz archeologię antyczną i orientalną na Wydziale Historycznym Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Tam też w 2012 r. obronił pracę doktorską pt. „*Między wykopaliskami rabunkowymi a archeologicznymi. Społeczno-kulturowa funkcja materialnych śladów przeszłości w dolinie Nilu (na przykładzie plemienia Manasir z północnego Sudanu)*”, napisaną pod kierunkiem prof. dr. hab. Ryszarda Vorbricha. W krąg jego zainteresowań naukowych wchodzi: społeczno-kulturowa rola dziedzictwa archeologicznego, studia nad krajobrazem kulturowym, dziedzictwo kulturowe rzek i dolin rzecznych, koncepcje przeszłości w tradycji ustnej plemion afro-arabskich, a także problemy edukacji rozwojowej. Od 1999 r. prowadzi badania etnologiczne w Afryce (Maroko, Mauretania, Senegal, Mali, Egipt i Sudan) i Azji (Syberia, Mongolia). Był kierownikiem kilku ekspedycji naukowych: „*Atlas '99*”, „*Transsahara 2004*”, „*Dolina Nilu 2009*”. Wykonawca interdyscyplinarnych projektów badawczych finansowanych przez Komitet Badań Naukowych i Narodowe Centrum Nauki, m.in. „*Krajobraz nierówności społecznych. Analiza przestrzenna dawnego i współczesnego osadnictwa w rejonie V katarakty Nilu*" (kierownik dr Mariusz Drzewiecki). Brał udział w dwóch projektach edukacyjno-rozwojowych „*Pokaż mi swój świat – pokaż mi swoją szkołę*”, realizowanych w ramach programu polskiej pomocy zagranicznej, udzielanej za pośrednictwem MSZ RP. Uczestniczył w międzynarodowych programach badań ratowniczych, m.in. w największym z dotychczas zrealizowanych w Afryce (*Merowe Dam Archaeological Salvage Project*). Dwukrotny laureat stypendium zagranicznego MNiSW RP (w Stacji Badawczej Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej UW w Kairze). Brał udział w pracach wykopaliskowych i badaniach powierzchniowych prowadzonych przez polskie misje archeologiczne w Sudanie i Egipcie. Liczne kwerendy i pobyty studyjne w zagranicznych ośrodkach naukowych, m.in. w Aix-en-Provence, Marrakeszu, Chartumie, Aleksandrii, Londynie i Ułan-Ude. Do przedsięwzięć realizowanych w terenie zawsze stara się włączyć młodych badaczy – studentów i absolwentów kierunków humanistycznych. Opiekun studenckich objazdów naukowych po Egipcie, Maroku i Niemczech. Od roku 2013 pracuje na stanowisku adiunkta w Katedrze Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Szczecińskiego. Od tego czasu datuje się jego żywe zainteresowanie obszarem Pomorza Zachodniego – zwłaszcza lokalnym dziedzictwem kulturowym, związanym z Odrą i Zalewem Szczecińskim. Był wykonawcą projektu „*Tradycyjne rybołówstwo łodziowe w regionie*

zachodniopomorskim – badania i promocja” (kierownik prof. US dr hab. Bogdan Matłowski), finansowanego przez Lokalne Grupy Rybackie z województwa zachodniopomorskiego. Pomysłodawca i koordynator dwóch studenckich programów naukowo-badawczych: „Flis Odrzański w perspektywie badań etnologicznych” (2014) oraz „Wraki jako elementy krajobrazu kulturowego Jeziora Dąbie” (2015). Opiekun naukowy Pływającej Stacji Badawczej Uniwersytetu Szczecińskiego. Autor i współautor ponad dwudziestu publikacji naukowych.

Maria Witek, etnograf, menedżer kultury, starszy kustosz w Biurze Dokumentacji Zabytków w Szczecinie. Absolwentka UAM w Poznaniu - dyplom pod kierunkiem prof. Józefa Burszty; podyplomowych studiów menedżerów kultury – Szkoła Główna Handlowa w Warszawie. Do 1991 r. adiunkt w Muzeum Narodowym w Szczecinie, Oddział Historii Miasta. Od 1997 r. pracownik Biura Dokumentacji Zabytków. Zajmuje się m.in. tradycyjną zabudową ryglową i krajobrazem kulturowym Pomorza Zachodniego oraz współpracą z jednostkami samorządu terytorialnego, instytucjami i osobami fizycznymi w zakresie propagowania i ochrony dóbr kultury. Członek Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków. Współautor projektu „Żywy skansen Słowino” i warsztatów konserwatorsko-budowlanych. Od lat zaangażowana w organizację Europejskich Dni Dziedzictwa na terenie woj. zachodniopomorskiego. Prelegent na międzynarodowych konferencjach, m.in.: „ANTIKON”, „Dzieje Wsi Pomorskiej”, „Spotkania Trzebiatowskie”, „Historia i Kultura Ziemi Sławieńskiej”; „Wiejska przestrzeń – zagrożone dziedzictwo” w Kamieniu Śląskim. Współautorka publikacji książkowych (wyd. BDZ): „Tajemnice codzienności” (2011); „Między słupem i rygłem” (2012), „Kościoły ryglowe Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej – problemy konserwatorskie” (2014).

Waldemar Witek, etnograf, starszy specjalista w Narodowym Instytucie Dziedzictwa, OT Szczecin. Absolwent UAM w Poznaniu - dyplom pod kierunkiem prof. Józefa Burszty. Praca zawodowa związana z ochroną zabytków: Pracownie Konserwacji Zabytków; Biuro Studiów i Dokumentacji Konserwatorskiej; Biuro Dokumentacji Zabytków w Szczecinie; obecnie Narodowy Instytut Dziedzictwa. Członek Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków i rzeczoznawca w zakresie krajobrazu kulturowego oraz architektury ryglowej. Autor i współautor dokumentacji konserwatorskich dotyczących zabytkowej architektury (sakralnej, ludowej, rezydencjonalno-folwarcznej, przemysłowej i wojskowej), studiów krajobrazu kulturowego do planów zagospodarowania przestrzennego, gminnych ewidencji zabytków, programów opieki nad zabytkami oraz projektu „Żywy skansen Słowino” i warsztatów konserwatorsko-budowlanych „Dawne konstrukcje – nowe marzenia”. Prelegent na międzynarodowych konferencjach, m.in.: „ANITKON” „Dzieje Wsi Pomorskiej”, „Spotkania Trzebiatowskie”, „Historia i Kultura Ziemi Sławieńskiej”, „Zamki i rezydencje na Pomorzu”, „Henrykowskie Dni w Siemczynie”, „Nadodrzańskie Spotkania z Historią”. Autor i współautor ok. 40 artykułów naukowych z zakresu budownictwa ryglowego, folwarcznego, technicznego oraz kultury ludowej i krajobrazu kulturowego Pomorza Zachodniego. Współautor „Katalogu zabytków powiatu stargardzkiego”, red. M. Majewski, t. 1-2, Stargard Szczeciński 2010.

Stanisław Rosik, prof. dr hab., historyk mediewista; profesor w Zakładzie Historii Polski i Powszechnej do końca XV wieku, kierownik Pracowni Badań nad Wczesnymi Dziejami Europy Środkowej w Instytucie Historycznym Uniwersytetu Wrocławskiego; ukończył studia teologiczne, autor ponad 140 publikacji, w tym kilku książek (m.in. *Udział chrześcijaństwa w powstaniu policefalnych posągów kultowych u Słowian zachodnich*, Wrocław 1995; *Interpretacja chrześcijańska religii pogańskich Słowian w świetle kronik niemieckich XI–XII wieku [Thietmar, Adam z Bremy, Helmold]*, Wrocław 2000; *Conversio gentis pomeranorum. Studium świadectwa o wydarzeniu [XII wiek]*, Wrocław 2010; *Bolesław Krzywousty*, Wrocław 2013), 16 redakcji i współredakcji (m.in. *Ad fontes. O naturze źródła historycznego*, Wrocław 2004; *Mittelalter – eines oder viele? Erstes deutsch-polnisches Mediävistentreffen, Wrocław, 3–5 VI 2005* [Średniowiecze – jedno czy wiele? Pierwsze spotkanie mediewistów polskich i niemieckich, Wrocław, 3–5 VI 2005], Wrocław 2010; *Śląsk: kraj, ludzie, memoria a kształtowanie się społecznych więzi i tożsamości [do końca XVIII wieku]*, Wrocław 2011; *Populi terrae marisque. Prace poświęcone pamięci profesora Lecha Leciejewicza*, Wrocław 2011; *Studia z historii społecznej*, Wrocław 2012); wiceprezes Towarzystwa Studiów Interdyscyplinarnych przy Papieskim Wydziale Teologicznym we Wrocławiu od 2012 r.; Nagroda Ministra za książkę doktorską 2001; członek Stałego Komitetu Mediewistów Polskich oraz Historische Kommission für Schlesien w Niemczech; współorganizator cyklu międzynarodowych Interdyscyplinarnych Spotkań Historycznych „Ad fontes” (10 spotkań od 2001 r.); koordynator międzynarodowego projektu badawczego Radices Silesiae – Silesiaca radices. Śląsk: kraj, ludzie, memoria a kształtowanie się społecznych więzi i tożsamości (do końca XVIII w.); redaktor i współredaktor kilku naukowych serii wydawniczych, w tym: *Chronicon – Colloquia* (Wydawnictwo Chronicon), *Scripta Historica Medievalia* (Instytut Historyczny Uniwersytetu Wrocławskiego) oraz śląskoznawczej *Radices Silesiae – Silesiaca radices*.

Andrzej Janowski, doktor nauk archeologicznych, archeolog specjalizujący się w okresie średniowiecza. Pracownik Ośrodka Archeologii Średniowiecza Krajów Nadbałtyckich Instytutu Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk w Szczecinie. W 1999 r. ukończył studia archeologiczne na Uniwersytecie im. Mikołaja Kopernika w Toruniu ze specjalnością: archeologia architektury oraz konserwacja zabytków archeologicznych. Pracę doktorską obronił w 2005 r. na Uniwersytecie im. Mikołaja Kopernika w Toruniu. Współredaktor prac zbiorowych: *Nie tylko archeologia. Księga poświęcona pamięci Eugeniusza „Gwidona” Wilgockiego*, Szczecin 2006; *Acta Archaeologica Pomoranica*, t. 3: *XVI Sesja Pomorzoznawcza*, t. 1–2, Szczecin 2009; *Acta Archaeologica Pomoranica*, t. 4, Szczecin 2010 oraz 80 artykułów publikowanych w Polsce i za granicą w pracach zbiorowych i czasopismach (m.in. *Przegląd Archeologiczny*, *Biuletyn Historii Sztuki*, *Slavia Antiqua*, *Kwartalnik Historii Kultury Materialnej*, *Acta Militaria Mediaevalia*, *Archaeologia Historica*, *Materiały Zachodniopomorskie*). Prowadził badania wykopaliskowe stanowisk na ziemi chełmińskiej (m.in. Pień), oraz na Pomorzu Zachodnim (Lubin, Wolin).

Paweł Migdalski – doktor nauk humanistycznych z zakresu historii. Studiował na uniwersytetach w Szczecinie, Poznaniu, Marburgu i Greifswaldzie. W 2011 r. obronił pracę

doktorską pt. Słowiańszczyzna północno-zachodnia w historiografii polskiej, niemieckiej i duńskiej pod kierunkiem prof. dr. hab. Jana M. Piskorskiego. Zajmuje się historią Pomorza Zachodniego, Nowej Marchii, stosunkami słowiańsko-duńskimi, historiografią, tematyką pamięci zbiorowej i polityki historycznej oraz dydaktyką historii. Obecnie pracuje nad pracą poświęconą oswojaniu przestrzeni historycznej Pomorza Zachodniego po 1945 r. Wykładał między innymi w Instytucie Historii oraz na studium doktoranckim IRTG 1540 „Baltic Borderlands” (2010) na Uniwersytecie w Greifswaldzie. Liczne pobyty naukowe za granicą, m.in. w Greifswaldzie, Odense, Londynie. Od 2011 r. adiunkt w Instytucie Historii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Szczecińskiego. Współzałożyciel i prezes (od 2009 r.) Stowarzyszenia Historyczno-Kulturalnego „Terra Incognita” w Chojnie oraz redaktor serii wydawnictw stowarzyszenia pt. „Terra Incognita”. Członek Komitetu Organizacyjnego XIX Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich w Szczecinie w 2014. Autor ponad stu artykułów naukowych, popularno-naukowych i publicystycznych oraz książek: „... w tej strażnicy Rzeczypospolitej” *Rejon Pamięci Narodowej Cedynia–Gozdowice–Siekierki, Szczecin–Poznań* 2007; *Moja mała ojczyzna. Przykładowe scenariusze lekcji oraz uwagi nad nauczaniem historii regionalnej na przykładzie powiatu Gryfino*, Chojna 2010 (dodruk 2012); *Średniowieczny Czachów*, Chojna 2014 (wraz z E. Rymarem); *Słowiańszczyzna północno-zachodnia w historiografii polskiej, niemieckiej i duńskiej*, Wodzisław Śląski 2015 (w druku); redaktor bądź współredaktor prac zbiorowych: *Problematyka przymusowych przesiedleń i stosunków polsko-niemieckich po 1945 roku jako przedmiot badań historycznych i praktyki szkolnej. Materiały z XXXI Polsko-Niemieckiej Konferencji Podręcznikowej*, Szczecin 2007 (wraz z E. Włodarczyk, R. Maier); *Szkółę tworzy Człowiek. Księga jubileuszowa ofiarowana Pani Danucie Rodziewicz*, Szczecin 2012; *Paul Tillich – teolog pogranicza/Paul Tillich – Theologe auf der Grenze*, Chojna 2012; *Z oddali. Miasta Pomorza Zachodniego w 1954 roku w rysunkach Stanisława Mrowińskiego. Katalog wystawy*, Chojna–Stargard–Kamień Pomorski 2012; *Tym samym pociągami... Przesiedlenia przymusowe, procesy dezintegracyjne i integracyjne na Pomorzu Zachodnim i ziemi lubuskiej w latach 1939–1949 w wyborze prac magisterskich powstałych na seminarium Jana M. Piskorskiego*, Chojna–Szczecin 2013 (wraz z K. Marciszewską); *Cedynia i okolice poprzez wieki*, Chojna–Szczecin 2013; *Pomorze Zachodnie w latach pięćdziesiątych i sześćdziesiątych XX w. w fotografii Tadeusza Białeckiego*, Chojna–Stargard–Kamień Pomorski–Szczecin 2013; *Od chrystianizacji do współczesności. Studia zebrane z okazji Jubileuszu 750-lecia kościoła Świętego Ducha w Moryniu*, Chojna–Moryń 2013; E. Ruthenberg, *Dawne cmentarze żydowskie powiatu gryfińskiego i stargardzkiego*, wydał P. Migdalski, Chojna 2014; *Civitas Cedene. Studia i materiały do dziejów Cedyni*, t. 1, Chojna–Szczecin–Cedynia 2014.